

A'dan Z'ye ÇEVİRİ SANATI

İNGİLİZCE - TÜRKÇE
TÜRKÇE - İNGİLİZCE

Video Çözümlü Alıştırmalar

Muhammed Özgür YAŞAR

A'dan Z'ye ÇEVİRİ SANATI

İNGİLİZCE - TÜRKÇE
TÜRKÇE - İNGİLİZCE
(Video çözümü alıştırmalar)

Muhammed Özgür YAŞAR

ISBN: 978 - 605 - 71379 - 6 - 8

BASIM TARİHİ

Nisan 2022

DİZGİ - TASARIM

Nisan Grafik Tasarım

BASKI

Sözkesen Matbaacılık Sanayi ve Tic. A.Ş. - ANKARA

Tel: (0312) 395 21 10 - 395 59 07

Faks: (0312) 395 61 07

YAYIN HAKLARI ©

Eserin her hakkı Yazarına aittir. Kitabın tamamı ya da bir kısmı 5846 sayılı yasanın hükümlerine göre, yazarının ve yayıcısının önceden izni olmaksızın elektronik, mekanik, fotokopi ya da herhangi bir kayıt sistemiyle çoğaltılamaz, yayımlanamaz, depolanamaz.

Ostim OSB Uzay Çağı Cad. 1250 Sk. No:16
Yenimahalle / ANKARA **T:** 0312 385 98 94

www.nsnyayinevi.com

Kitabımızda bulunan
alıştırmaların
video çözümlerine
sayfa başlarında bulunan
karekodları okutarak
erişebilirsiniz.

ÇEVİRİYE GİRİŞ

Çeviri zor bir sanattır. Bu zorluğun temelinde İngilizce ve Türkçenin iki ayrı dil ailesine bağlı olmasından kaynaklanan **yapısal özellikler** yatkınlardır. İngilizce Hint-Avrupa kökenli bir dilken Türkçe Altay dilleri ailesindendir.

Temeldeki bu ayrılık kendini en çok iki dilin **cümle kuruluşlarında** göstermektedir. Türkçede yüklem(verb) normal koşullarda (yani, devrik yapı vs. bulunmayan durumlarda) cümle sonunda bulunduğundan Türkçe tümceler ilke olarak **özne + nesne + yüklem (S+O+V)** düzeninde yapıldıkları halde İngilizce tümceler **özne + yüklem + nesne (S+V+O)** düzenlenmiştir. Yani Türkçede **yüklem sonda** olmasına karşın İngilizcede **ortada** bulunmaktadır.

Bunun sonucu çeviriye ilk başlayan öğrencilerde **"They love cooking (Onlar yemek yapmayı seviyor.)"** tümcesi yerine Türkçe sözcük dizinine paralel olarak **"They cooking love."** türünden çeviri örneklerine rastlanmaktadır. Çeviri yapan öğrenciye öncelikle bu temel ayrıntının sezdirilmesi gereklidir.

İngilizce-Türkçe ya da Türkçe-İngilizce çevirinin özünü oluşturan bu ayrıntı aslında **en büyük püf noktası** olarak da karşımıza çıkmaktadır. Başka bir deyişle, İngilizce bir cümlenin ortada bulunan **yüklemini** Türkçeye çevirirken **cümle sonuna almak** ya da Türkçe bir cümlenin sonda bulunan **yüklemini** İngilizçeye çevirirken **cümle ortasına (genelde özneden hemen sonra) almak** çeviriyi büyük oranda başarmış olmak demektir.

Yukarıda de濂ilen sözcük dizini, cümle kuruluşları gibi yapısal özelliklerin yanı sıra çeviri yaparken dikkat edilmesi gereken önemli bir husus da **anlamsal özelliklerdir**. Bir cümle şekil ve içerik yönünden **aslina sadık kalınarak motomot** çevrilebileceği gibi kaynak dilden hedef dile çevrilirken hedef dili konuşanların kültürel ve sosyal kodlarına uygun ve fonksiyonel bir çeviri olmasını sağlamak adına **kaynak dil üzerinde bir takım** düzenlemeler yapılabilir. Şeklin içeriğinden daha önemli olduğu durumlarda **motomot çeviri tercih edilmesi gerekir** fonksiyonelliğin ve içeriğin, yani iletilemek istenen mesajın daha önemli görüldüğü durumlarda ise **kaynak dil üzerinde bazı ilaveler ya da kesintiler** yapılması tercih edilmelidir. Kitabımızda şeklin içeriğinden daha önemli tutulduğu çevirilerden **şekilsel çeviri**, mesajın daha önemli görüldüğü ve kaynak dil üzerinde bazı düzenlemelerin yapılabildiği çevirilerden **iletisimsel çeviri** olarak bahsedilecektir. Şimdi birkaç örnek üzerinde bu çevirilerin aralarında bulunan farkı daha iyi anlamaya çalışalım.

ÇEVİRİYE GİRİŞ

He is older than his father.

Şekilsel çeviri: O babasından daha yaşlı.

İletişimsel çeviri: O babasına göre daha olgun.

She is her mother's daughter.

Şekilsel çeviri: O annesinin kızıdır.

İletişimsel çeviri: O annesine benziyor.

Ev alma komşu al.

Şekilsel çeviri: Don't buy the house, buy the neighborhood.

İletişimsel çeviri: Neighbors are of first importance.

Çenenin kapa!

Şekilsel çeviri: Shut your chin!

İletişimsel çeviri: Shut up!

Örneklerde de görüldüğü gibi aynı cümle iki farklı biçimde çevrilebilmektedir. Çevirişi yapılan dilin çevrildiği dille olan bağlantısına, çevrilen metnin konusuna, yer ve zaman ilişkisine bağlı olarak şekilsel ve iletişimsel çevirilerden biri tercih edilse de **daha çok iletişimsel çevirinin kullanıldığı söylenebilir.**

Cümle yapılarını; **a) basit cümle b) birleşik cümle** olmak üzere iki ana başlık altında inceleyeceğimiz bu çalışmamızda, gramer konusu ne olursa olsun hedef dilin sözcük dizinine yukarıda gösterildiği biçimde dikkat ederek çeviri yaptığımızda amacımıza rahatlıkla ulaşabileceğimizi söyleyebiliriz.

Ne var ki gramer konuları tek tek ele alınıp basite indirgenerek cümle analizleri yapılsa da Türkçe-İngilizce çeviri çalışmaları her iki dilin kendilerine özgü yapısal farklılıklarını özümsemeyi gerektirmektedir. Özellikle örnek yapı ve açıklamalar dikkatle incelenir ve cümle çevirilerini özenle incelenirse çeviri yapılırken yapılan yaygın yanlışlardan kaçınmak zor olmayacağındır.

Bu kitabın hazırlanmasında iki dilin değişik yapılanmalarından ileri gelen temel sorunlar ele alınmış ve bu yapıları içeren bol örnekler verilmiştir. Bir cümleyi birden fazla şekilde çevirmek mümkün olsa da alıştırmalarda tüm olasılıklar cevap anahtarında verilmemiş, **bizce en uygun görülen çeviri cevap anahtarına yansıtılmıştır.**

Ayrıca kitabımız genel olarak tüm **dil sınavlarına** hazırlananların, tüm **yabancı dille öğretim yapan okulların, üniversite hazırlık sınıflarının, üniversitelerin dil bölümlerinin, kamuda ve özel sektörde çalışanların, yurt dışı görevde atanacakların, bankacıların, vs** gereksinmeleri göz önünde bulundurularak hazırlanmış ve faydalı bir başvuru kaynağı olması amaçlanmıştır.

Muhammed Özgür YAŞAR

İçindekiler / Contents

1) BASIT CÜMLELERİN ÇEVİRİSİ.....	1
a) Subject + Verb.....	1
b) Subject + Verb + Object.....	1
A) TENSES(ZAMANLAR)	2
EXERCISE 1:	8
EXERCISE 2:	12
EXERCISE 3:	17
EXERCISE 4:	19
B) PASSIVE VOICE(EDİLGEN ÇATI)	21
EXERCISE 5:	22
EXERCISE 6:	23
EXERCISE 7:	24
EXERCISE 8:	26
EXERCISE 9:	32
EXERCISE 10:	34
EXERCISE 11:.....	38
EXERCISE 12:	39
C) GERUNDS & INFINITIVES(EYLEMLİK YAPILARI).....	40
EXERCISE 13:	41
EXERCISE 14:	43
EXERCISE 15:	45
EXERCISE 16:	48
D) CAUSATIVE(ETTİRGEN YAPI).....	51
EXERCISE 17:	52
EXERCISE 18:	54
E) MODALS(KİPLİKLER).....	56
1. MUST	56
2. HAVE / HAS (GOT) TO / NEED TO	57
3. NEED	57
4. DARE	58
5. SHOULD / OUGHT TO	58
6. HAD BETTER	59
7. BE SUPPOSED TO / BE TO.....	59
8. MAY / MIGHT / COULD.....	60
9. CAN.....	62
10. BE ABLE TO(MANAGE TO).....	62

İçindekiler / Contents

VIII

11. WOULD YOU MIND + DOING ... ?	63
12. WOULD YOU MIND IF I + DID ... ?	63
13. USED TO(ACCUSTOMED TO)	63
14. WOULD RATHER / WOULD SOONER	64
15. (WOULD) PREFER.....	65
16. LIKE	66
17. WOULD LIKE(LOVE).....	66
18. WOULD / WILL / COULD / CAN + YOU ... ?	66
19. CAN / COULD / MAY + I / WE DO ... ?	66
20. YOU + MAY / CAN / ARE ABLE TO DO	66
21. SHALL + I / WE ... ?	66
22. MAY / MIGHT AS WELL + DO	67
23. LET'S DO	67
24. WHY DON'T YOU / WE + DO ... ?	67
EXERCISE 19:	68
EXERCISE 20:	71
EXERCISE 21:	74
EXERCISE 22:	75
2) BİRLEŞİK CÜMLELERİN ÇEVİRİSİ.....	76
A) TIME(ZAMAN).....	78
EXERCISE 23:	79
EXERCISE 24:	81
B) IF, WISH CLAUSES, IN CASE & SO THAT (KOŞUL, İSTEK, TEDBİR & AMAÇ).....	83
EXERCISE 25:	85
EXERCISE 26:	90
C) CAUSE – EFFECT, CONTRAST & CONTINUING THE SAME IDEA (SEBEP – SONUÇ, ZİTLİK & AYNI FİKRİ DEVAM ETTİRME).....	95
EXERCISE 27:	96
EXERCISE 28:	104
D) OTHER PREPOSITIONS and OTHER TRANSITIONS (DİĞER BAĞLAÇLAR).....	112
EXERCISE 29:	113
EXERCISE 30:	116
E) CORRELATIVE CONJUNCTIONS(ÇİFTLİ YAPILAR).....	119
EXERCISE 31:	120
EXERCISE 32:	122

F) PRONOUNS, FORMS OF “OTHER” & QUANTIFIERS	124
EXERCISE 33:	127
EXERCISE 34:	130
EXERCISE 35:	135
EXERCISE 36:	137
EXERCISE 37:	142
EXERCISE 38:	145
EXERCISE 39:	151
EXERCISE 40:	159
G) ADJECTIVES & ADVERBS	168
EXERCISE 41:	171
EXERCISE 42:	173
EXERCISE 43:	182
EXERCISE 44:	184
EXERCISE 45:	190
EXERCISE 46:	193
EXERCISE 47:	202
EXERCISE 48:	206
EXERCISE 49:	212
EXERCISE 50:	214
EXERCISE 51:	218
EXERCISE 52:	220
H) NOUN CLAUSES/AD TÜMCECİKLERİ	222
EXERCISE 53:	225
EXERCISE 54:	230
I) RELATIVE CLAUSES/SIFAT TÜMCECİKLERİ	235
EXERCISE 55:	237
EXERCISE 56:	240
J) ADVERBIAL PARTICIPLES/SIFAT GÖREVLİ YAPILAR	243
EXERCISE 57:	251
EXERCISE 58:	255
EXERCISE 59:	264
EXERCISE 60:	266
EXERCISE 61:	272
EXERCISE 62:	277
K) INVERSIONS/DEVRİK YAPILAR	282

İçindekiler / Contents

X

EXERCISE 63:	283
EXERCISE 64:	284
FACING PAGES.....	285
SHORT STORIES / KISA HİKAYELER (ÖRNEK ÇEVİRİLER).....	285
ANSWER KEY	337
EXERCISE 1	337
EXERCISE 2	338
EXERCISE 3	340
EXERCISE 4	340
EXERCISE 5	341
EXERCISE 6	341
EXERCISE 7	341
EXERCISE 8	342
EXERCISE 9	343
EXERCISE 10	343
EXERCISE 11.....	344
EXERCISE 12	344
EXERCISE 13	345
EXERCISE 14	345
EXERCISE 15	346
EXERCISE 16	347
EXERCISE 17	347
EXERCISE 18	348
EXERCISE 19	348
EXERCISE 20	349
EXERCISE 21	350
EXERCISE 22	350
EXERCISE 23	350
EXERCISE 24	351
EXERCISE 25	352
EXERCISE 26	353
EXERCISE 27	355
EXERCISE 28	358
EXERCISE 29	360

EXERCISE 30	361
EXERCISE 31	362
EXERCISE 32	363
EXERCISE 33	364
EXERCISE 34	365
EXERCISE 35	366
EXERCISE 36	366
EXERCISE 37	367
EXERCISE 38	368
EXERCISE 39	369
EXERCISE 40	371
EXERCISE 41	374
EXERCISE 42	374
EXERCISE 43	375
EXERCISE 44	375
EXERCISE 45	376
EXERCISE 46	377
EXERCISE 47	378
EXERCISE 48	379
EXERCISE 49	381
EXERCISE 50	381
EXERCISE 51	382
EXERCISE 52	382
EXERCISE 53	383
EXERCISE 54	384
EXERCISE 55	386
EXERCISE 56	387
EXERCISE 57	387
EXERCISE 58	389
EXERCISE 59	390
EXERCISE 60	391
EXERCISE 61	392
EXERCISE 62	393
EXERCISE 63	395
EXERCISE 64	395

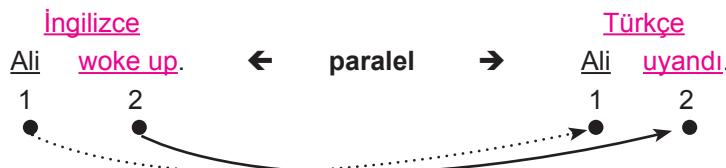

1) BASIT CÜMLELERİN ÇEVİRİSİ

Basit cümleleri; tek yüklemden oluşan ve dolayısıyla bağlaç içermeyen cümleler olarak nitelendirmek mümkün. Yapısal olarak gelecek iki noktaya dikkat edelim:

a) Subject + Verb

Sadece özne(subject) ve yüklem(verb) söz konusu olduğunda Türkçe ve İngilizce sözcük dizininde bir farklılık olmadığından, çeviride öğe sıralamasında **paralellik** olur. Şöyle ki:

Açıklama:

Yukarıdaki örnekte görüldüğü gibi sadece özne(subject) ve yüklem(verb)'den oluşan basit cümle yapılarında çeviride öğe sıralamasında herhangi bir değişiklik olmamaktadır, yani önce özne(subject) sonra yüklem(verb) çevrilmektedir.

b) Subject + Verb + Object

Türkçe ve İngilizce basit cümle yapıları; “nesne(object)” söz konusu olduğunda **farklılık göstermektedir**. Aslında iki dilin arasında bulunan temel ayrılık da “nesne(object)” kullanımından kaynaklanmaktadır, çünkü çeviri işlemi sırasında cümleyi oluşturan öğelerin dizilişinde değişiklik yapma zorunluluğu vardır. Şöyle ki:

Açıklama:

Örnekte de görüldüğü gibi İngilizceden Türkçeye çeviri yapıldığında özne sabitken (Türkçede gizli özne olarak yüklemle birlikte kullanılabilmesinin dışında), İngilizcede ortada bulunan yüklem Türkçede cümle sonuna geçer. Aynı şekilde İngilizce cümlede sonda bulunan nesne Türkçede cümle ortasına geçer.

Basit cümlelere; **yer, zaman, durum, vs.** belirten kelime ve yapılar eklense de **İngilizce (S+V+O)** – **Türkçe (S+O+V)** sözcük dizinleri **dikkate alındığı sürece** zorlanmadan çeviri yapılabilir.

Türkçe'den İngilizce'ye çeviri yapıldığında da yine önce özne çevrilir. Daha sonra Türkçede sonda bulunan yüklem; İngilizcede özneden hemen sonra çevrilir. Cümle sonuna da nesne eklenir. Yukarıdaki aynı örnek üzerinde söylediklerimizi uygulayalım.

BASIT CÜMLELERİN ÇEVİRİSİ

Şimdi bazı konulara göre sınıflandırarak(Tenses, Passive Voice, Gerunds and Infinitives, Modals) basit cümle yapılarını daha ayrıntılı bir biçimde inceleyip nasıl çevrildiklerine bir göz atalım.

A) TENSES(ZAMANLAR)

İngilizcedeki bazı zamanların Türkçe'de net bir karşılığı olmamasına rağmen bazı zamanların da birden fazla Türkçe karşılığı olabilmektedir. İki dilin yapısal farklılıklarından kaynaklanan bu durum ilk bakışta bir karmaşa doğursa da bazı sınıflandırmalar yapmak mümkündür. Gelecek tabloda tüm zamanların tüm Türkçe karşılıklarını toplu halde görebilirsiniz.

NO.	İngilizce Zamanlar	Türkçe Karşılıkları (yapmak)
1.	The Present Continuous Tense (am/is/are + Ving)	yapıyor
2.	The Simple Present Tense am/is/are do/does non-progressive(hareketsiz) fiillerle	isim/sıfat + dır, -dir, -dur, -dür yapar yapıyor
3.	The Simple Past Tense (V2; was/were, did) Geçmişte anlık eylemler Geçmişte uzun süreli eylemler(used to)	yaptı yapardı
4.	The Past Continuous Tense (was/were + Ving)	yapıyordu
5.	The Present Perfect Tense (have/has + V3) Yeni biten taze eylemler Geçmişten günümüze devam eden eylemler (Özellikle hareketsiz fiillerle) Tüzel kişi adına yapılan açıklamalar	yaptı yapıyor yapmıştır
6.	The Present Perfect Continuous Tense (have/has been + Ving) Geçmişten günümüze devam eden eylemler Az evvel bittiği gözyası, duman, vb gibi işaretlerden anlaşılan eylemler	yapıyor/yapmaktadır yapıyordu
7.	The Past Perfect Tense (had + V3)	yapmıştı
8.	The Past Perfect Continuous Tense (had been + Ving)	yapıyordu/yapmaktadır
9.	The Simple Future Tenses (will + V1 / be going to + V1)	yapacak
10.	The Future Continuous Tense (will be + Ving)	yapıyor olacak
11.	The Future Perfect Tense (will have + V3)	yapmış olacak
12.	The Future Perfect Continuous Tense (will have been + Ving)	yapıyor olacak/yapmış olacak

1. The Present Continuous Tense (am/is/are + V_{ing})

“yapıyor” şeklinde çevrilebilir.

Tina is dancing. ⇒ Tina dans ediyor.

Semih is cleaning his car. ⇒ Semih arabasını yıkıyor.

2. The Simple Present Tense (V₁; (to be)am/is/are, do/does)

a) to be(am/is/are) ⇒ “isim/sıfat + dır, -dir, -dur, -dür” şeklinde çevrilebilir.

Water is life. ⇒ Su hayattır.

I am an actor. ⇒ Ben bir aktörüm.

The canary is in the cage. ⇒ Kanarya kafestedir.

We are not ready for the match. ⇒ Maç için hazır değiliz. (Gizli özne yüklemle cümle sonunda kullanılmış.)

b) do/does ⇒ “yapar” şeklinde çevrilebilir.

They work hard. ⇒ Onlar çok çalışır.

I don't like being told a lie. ⇒ Bana yalan söylemenmesinden hoşlanmam. (Gizli özne cümle sonunda.)

Do you hate war films? ⇒ Savaş filmlerinden nefret eder misin?

Hareketsiz (non-progressive) fiillerle Simple Present Tense, “yapıyor” biçiminde çevrilir.

I love you. ⇒ Seni seviyorum.

Do you understand me? ⇒ Beni anlıyor musun?

The students want to leave early today. ⇒ Öğrenciler bugün erken çıkmak istiyorlar.

3. The Simple Past Tense (V2; was/were, did)

Genelde “yaptı” ve “yapardı” olarak iki biçimde çevrilir. Bazen de “yapmıştı” biçiminde çevrilebilir.

a) V2 ⇒ **yaptı** (Geçmişte anlık eylemleri ifade etmek için kullanılır.)

I apologized to my friend. ⇒ Ben arkadaşımdan özür diledim.

They spent a lot of money on luxury items. ⇒ Onlar lüks eşyalar için çok para harcadı.

b) V2 = used to ⇒ **yapardı** (Geçmişte uzun süreli eylemleri ifade etmek için kullanılır.)

I wore braces as a child. ⇒ Çocukken diş teli takardım. (Gizli özne)

Early people fought with clubs, axes and spears. ⇒ Eski insanlar sopa, balta ve mızrakla savaşır.

c) V2 ⇒ **yapmıştı** (Geçmişte gerçekleşen eylemi ifade etmek için “had done” yerine kullanılır.)

As I told you, I started out as a worker. ⇒ Sana söylediğim gibi, evvela işçi olarak başlamıştım.

BASIT CÜMLELERİN ÇEVİRİSİ

4

NOT

Geçmiş zamanda(Simple Past) belli bir zaman kesitini ifade etmek için “**for + süreç**” kullanılabilir. Bu kullanımın Türkçeye “**süreç +dır, dir, dur, dür**” şeklinde çevrilmediğine dikkat ediniz. Gelecek örneklerde bir göz atalım.

I worked at this company **for two years**. ⇒ Bu şirkette **iki yıl** çalıştım. (Burada “**iki yıldır**” şeklinde bir çeviri doğru olmaz.)

I played basketball **for three years** in Spain. ⇒ İspanya'da **üç yıl** basketbol oynadım. (“**Üç yıldır**” değil.)

When I finished school, I *lived* in Adana **for one year**. ⇒ Okulu bitirince **bir yıl** Adana'da oturdum.

NOT

Biraz sonra göreceğimiz gibi “**for + süreç**” ifadesi sadece Perfect Tense'lerle kullanıldığından “**süreç +dır, dir, dur, dür(iki aydır, üç yıldır, beş gündür, vs)**” şeklinde çevrilir. Bazen Perfect Tense'lerle “**for + süreç**” ifadesini “**süreç + boyunca**” şeklinde çevirmek de mümkündür. Birkaç örnek üzerinde görelim.

We have *lived* in this town **for five years**. ⇒ **Beş yıldır** bu şehirde yaşıyoruz.
(**for five years = beş yıldır**)

I've been *reading* this book **for two hours**. ⇒ **İki saat**tir bu kitabı *okuyorum*.
(**for two hours = iki saat**)

When I finished school in 2000, I had been *living* in Adana **for six years**. ⇒ 2000 yılında okulu bitirdiğimde **altı yıldır** Adana'da *oturuyordum*. (**for six years = altı yıldır**)

Filiz has been our assistant manager **for two years**. Before that, she had worked for us as a secretary **for three years**. ⇒

Filiz **iki yıldır** bizim müdür yardımcımızdır. Bundan önce, o **Üç yıl boyunca** bizde sekreter olarak çalışmıştır. (**for two years = iki yıldır / for three years = üç yıl boyunca**)

By the time she retires, my mother will have been at this company **for ten years**. ⇒ Emekliye ayrıldığında annem **on yıldır** bu şirkette *olmuş olacak*. (**for ten years = on yıldır**)

By the time we arrive in Sydney Airport, we'll have been flying **for eighteen hours**. ⇒ Sydney Havaalanı'na vardığımızda **on sekiz saat**tir uçuyor olacağız.
(**for eighteen hours = on sekiz saat**)

4. The Past Continuous Tense (was/were + Ving)

“**yapıyordu**” şeklinde çevrilebilir.

The driver was sleeping at the time of the accident. ⇒ **Sürücü kaza anında uyuyordu**.

Sinan was taking a shower during the earthquake. ⇒ **Sinan deprem esnasında duş alıyordu**.

5. The Present Perfect Tense (have/has + V3)

Bu zamanın Türkçede net bir karşılığı yoktur. Bazen “**yaptı**” bazen de “**yapıyor**” biçiminde çevrilir. Yerine göre bazen de “**yapmıştır**” şeklinde çevrilebilir. Gelecek örnekleri inceleyelim.

- Present Perfect Tense'in “**yaptı**” şeklinde çevrilmesi:

Yeni **bitmiş taze eylemleri** ifade etmek için kullanılır.

She has finally come. ⇒ **Nihayet geldi(o).**

I've met a student from England. ⇒ **İngiltere'den bir öğrenciyle tanıştım.**

The heavy rainfall has destroyed the crops. ⇒ **Şiddetli yağış ekinleri yok etti.**

- Present Perfect Tense'in “**yapıyor**” şeklinde çevrilmesi:

Geçmişten **günümüze devam eden eylemleri** ifade etmek için kullanılır. Genelde **hareketsiz (non-progressive) fiillerle** kullanılır.

I have lived in Eskişehir for ten years. ⇒ **On yıldır Eskişehir'de yaşıyorum.**

Hagia Sophia has stood in Istanbul for more than 1,500 years. ⇒ **Ayasofya 1500'den fazla yıldır İstanbul'da ayakta duruyor.**

Our school has taught parachuting for eight years. ⇒ **Okulumuz sekiz yıldır paraşütle atlamayi öğretiyor.**

Kısa süreli durumlar için genelde “**Present Perfect Continuous Tense**” tercih edilir.

The kids have been swimming for half an hour. ⇒ **Çocuklar yarım saatir yüzüyorlar.**

Söz konusu **hareketsiz fiiller (non-progressive)** olduğunda durumlar kısa süreli olsa da yine “**Present Perfect Tense**” kullanılır.

I have had this car for only two hours. ⇒ **Daha iki saatir bu arabaya sahibim.**

(Göründüğü gibi işin başlangıcı kısa süre önce olsa da **Present Perfect Tense** kullandık, **continuous** kullanmadık; çünkü “**have**” fiili non-progressive'dır.)

- Present Perfect Tense'in “**yapmıştır**” şeklinde çevrilmesi:

Genelde gerçek kişi değil de **organizasyon, kurum, hareket, akım, vs adına tüzel kişilerin** yaptıkları açıklamalarda kullanılır.

Turkish Airlines has managed to make a profit this year. ⇒ **Türk Hava Yolları bu yıl kar etmeyi başarmıştır.**

BASIT CÜMLELERİN ÇEVİRİSİ

6

Post-war Japan has achieved an unprecedeted economic development. ⇒ **Savaş sonrası Japonya benzeri görülmemiş bir ekonomik gelişme kaydetmiştir.**

Automotive industry has made great progress in the last twenty years. ⇒ **Otomotiv sanayii son yirmi yılda büyük gelişmeler kaydetmiştir.**

6. The Present Perfect Continuous Tense (have/has been + Ving)

Bu zamanın kullanım biçimine göre “**yapıyor/yapmaktadır**” ya da “**yapıyordu**” şeklinde çevrilebilir. Gelecek noktalara dikkat ediniz:

Geçmişte başlamış olup hala devam etmekte olan işler anlatılırken “**yapıyor/yapmaktadır**” biçiminde çevrilir.:

The athletes have been running for three hours. ⇒ **Atletler üç saatir koşuyorlar/koşmaktadır.**

The baby has been sleeping since five. ⇒ **Bebek beşten beri uyuyor/uyumakta.**

Geçmişte başlayıp az evvel bitmiş ama o eylemin yapıldığı bazı ipuçlarından(gözyası, duman, ıslak boyra, vb) anlaşılan işler anlatılırken “**yapıyordu**” biçiminde çevrilir.:

Mommy's eyes are wet. I think she **has been peeling** onions. ⇒ Annemin gözleri yaşlı. Sanırım soğan **doğruyordu**.

The footballers are tired. They **have been training** all afternoon. ⇒ Futbolcular yorgunlar. Bütün öğleden sonra **antrenman yapıyortuları**.

7. The Past Perfect Tense (had + V3)

Bu zaman “**yapmıştı**” şeklinde可以说会被转换。

The experts had warned the people about the disaster. ⇒ **Uzmanlar felaket hakkında insanları uyarmıştı.**

I **had never seen such a beautiful beach in my life.** ⇒ **Hayatmda böyle güzel bir kumsal hiç görmemiştim.**

8. The Past Perfect Continuous Tense (had been + Ving)

Bu zaman genelde “**yapıyordu/yapmaktadır**” şeklinde可以说会被转换。Bazen de “**yapmıştı**” biçiminde de çevirdiğini görebilirsiniz. Geçmişte belli bir noktadan yine geçmişte belli bir noktaya kadar devam eden eylemleri ifade etmek için kullanılır. Gelecek örneklerde dikkat ediniz:

When I saw him he was covered in oil, because he **had been fixing** his car since morning. ⇒ Onu gördüğümde üstü başı yağ içindeydi, çünkü sabahdan beri arabasını **tamir ediyordu/etmekteydi**.

George gained weight, because he **had been overeating**. ⇒ George kilo aldı, çünkü çok yemek yiyordu/yemekteydi.

NOT

Past Perfect Continuous Tense bazı durumlarda “**yapmıştı**” biçiminde çevrilebilir.

Tom was very tired. He had been running without stopping. ⇒ Tom çok yorgundu.

Durmadan koşmuştu.

9. The Simple Future Tenses (will + V1 / be going to + V1)

Bu zamanlar Türkçeye “**yapacak**” şeklinde可以说.

Susan will/is going to send you a postcard. ⇒ Susan sana bir kartpostal gönderecek.

I will/am going to buy her a bicycle for her birthday. ⇒ Doğum gününde ona bisiklet alacağım.

10. The Future Continuous Tense (will be + Ving)

Bu zamanın Türkçe çevirisi “**yapıyor olacak**” şeklinde可以说.

They 'll be watching TV all afternoon. ⇒ Onlar tüm öğleden sonra televizyon izliyor olacaklar.

Jack will be practising the piano all day. ⇒ Jack bütün gün piyano çalışıyor olacak.

11. The Future Perfect Tense (will have + V3)

Bu zaman “**yapmış olacak**” biçiminde可以说.

Sid will have signed the contract by the end of the month. ⇒ Sid ay sonuna kadar kontratı imzalamış olacak.

They will have constructed the bridge by the end of the year. ⇒ Yıl sonuna kadar köprüyü inşa etmiş olacaklar.

12. The Future Perfect Continuous Tense (will have been + Ving)

Gelecekte bir işi ne kadar süredir yapıyor olduğumuzu ifade etmek için bu zamanı kullanabiliriz.

Günlük hayatı pek kullanılmayan bir zamandır. Türkçe “**yapıyor olacak**” şeklinde可以说.

Tony will have been riding his bike for three hours by noon. ⇒ Tony öğlene kadar bisikletini üç saatir sürüyor olacak.

I will have been teaching English for over twenty years. ⇒ Yirmi yıldan daha uzun bir süre boyunca İngilizceyi öğretiyor olacağım.

NOT

Yukarıdaki cümlenin yüklemi “**öğretmiş olacağım**” biçiminde de可以说. Ancak yukarıdaki çeviri en akademik olan çevirdir.

EXERCISE 1

Aşağıdaki tümceleri Türkçeye çeviriniz.

Video çözümleri
için **karekodu**
okutunuz.

1. Ömer **is studying** in the library now.

.....

2. Ömer **studies** in the library on Tuesdays.

.....

3. She **is wearing** a blue jacket.

.....

4. They **wear** uniforms at school.

.....

5. They **are working** very hard nowadays.

.....

6. The weather **is getting** colder and colder.

.....

7. You **are always** interrupting me.

.....

8. We **are leaving** tomorrow.

.....

9. Water **boils** at 100 degrees.

.....

10. Do they **live** in Turkey?

.....

11. Uğur **works** for an insurance company.

.....

12. They **want** a big house.

.....

13. We **love** each other.

.....

EXERCISE 1

9

14. The train **leaves** at 10 o'clock.

Video çözümleri
için **karekodu**
okutunuz.

15. Susan **is** very happy.

16. Susan **was** at home this morning.

17. I **am** OK today, but I **was** sick yesterday.

18. The weather **was** rainy this morning.

19. **Were** you in Manhattan in October?

20. The kids **played** games quietly in their room yesterday.

21. I **saw** a movie yesterday.

22. I **played** tennis when I was in high school, but now I prefer swimming.

23. We never **went** to school, we always **skipped**.

24. We **talked** on the phone for half an hour.

25. I **lived** in Antalya for two years.

26. Dad **was mending** the wall when I saw him.

27. When the thief broke into the house, the whole family **was watching** TV.

EXERCISE 1

10

28. We **sold** the car.

29. We **have sold** the car.

30. Martin **came** to see you.

31. Martin **has come** to see you.

32. I **taught** English for ten years.

33. I've **taught** English for ten years.

34. They **lived** here for a long time.

35. They've **lived** here for a long time.

36. They've **been** in France since 2005.

37. Quite a few studies **have been done** recently on the possible causes of this disease.

38. Thanks to the contribution of many scientists, technology **has advanced** so much today.

39. I've **read** this book.

40. The woman got married again when she **hadn't heard** from her husband for five years.

41. The fire **had spread** to the attic before the firemen arrived.

42. I **have been reading** this book for a long time.

EXERCISE 1

11

43. The trial **has been going on** since last year.

---

44. We **have been painting** the wall for two hours now.

---

45. The room smells bad, because many people **have been smoking** here.

---

46. You're sweating. **Have you been running?**

---

47. My mother **had been complaining** of pains in her back for some time, so I took her to the doctor this morning.

---

48. When we decided to move, our company **had been doing** business in the same location for ten years.

---

49. Simon was tired, because he **had been exercising** so hard.

---

50. There're dark clouds in the sky. I think it's going to rain.

---

51. The members of the commission **will discuss** the problem later.

---

52. We **will be waiting** for you at the airport at three o'clock tomorrow.

---

53. We'll **have been dealing** with the problem for over ten days by tomorrow.

---

54. We **will have paid** all our debts by this time next month.

---

55. In two months' time, the officials **will have pulled down** most of the houses in this area.

EXERCISE 2

Aşağıdaki tümceleri İngilizceye çeviriniz.

Video çözümleri
için **karekodu**
okutunuz.

1. Paranın satın alma gücü **azalıyor**.
- .....

2. Karlar eridikçe bu soluk mavi çiçekler **açar**.
- .....

3. Güneş doğudan **doğar**.
- .....

4. Mutlu **görünüyorsun**.
- .....

5. Çocuk huzursuz **görünüyor**.
- .....

6. Kulağa hoş **geliyor**.
- .....

7. Sıkıntılı **görünüyorsun**.
- .....

8. Zor bir gün **olacağa benziyor**.
- .....

9. Büyük bir hata **yapmışa benziyorsun**.
- .....

10. Tenin **kızaracak**.
- .....

11. Her gün dünya genelinde, yüz milyonlarca plastik pipet sadece birkaç dakikalığına **kullanılır** ve daha **sonra atılır**.
- .....

EXERCISE 2

13

12. İletişim teknolojileri; büyümeyi **teşvik eder**, sağlık hizmetlerini **iyileştirir** ve sosyal ve kültürel gelişmeleri de **destekler**.

Video çözümleri
için **karekodu**
okutunuz.

13. Birçok gelişmekte olan ülke temel beslenme için dış yardımlara **bel bağlar**.

14. Aşırı yeme kilo alımı için önemli bir **nedendir**. Hareket veya egzersizle yakılmayan kaloriler vücutta fazla yağ olarak **depolanır**.

15. Kurtarma ekibi afet bölgесine gitmek üzere yarın şafakta **yola çıkarıyor**.

16. Bale insan duygularının tümünü çok estetik bir biçimde **anlatır**.

17. Burak sınıf birincisi **olacak**.

18. Yurtdışı seyahatlerim sırasında pek çok sıra dışı insanla **karşılaştım**.

19. Süt **ekşimiş**.

20. Her şey birdenbire **oldu**.

21. Tüm gün sahilde **oturduk**.

22. Beş yıl hukuk **okudum**.

EXERCISE 2

14

23. Ağır bir kutu taşıırken Tony bana **yardım etti**.

24. Bizim güzel şekilde döşenmiş bir mutfağımız **vardı**.

25. Annem akşam yemeğini hazırlarken ben **ders çalışıyordum**.

26. Herkes tüm gün ofiste senin hakkında **konuşuyordu**.

27. Arabamın anahtarlarını **kaybettim**, bu yüzden seni havaalanına bırakamam.

28. Biz daha önce pek çok kez bu tür projeler **yaptık**.

29. İki ülke arasındaki ekonomik ve siyasi işbirliği son yirmi yılda büyük ölçüde **güçlenmiştir**.

30. Ercan nihayet bir iş **bulmuştu**.

31. Sigarayı bırakaklı üç hafta **oldu**.

32. Gece yarısına kadar katılımcıların sadece dördü konuşma **yapabilmisti**.

33. Dağcılar sabah sekizden beri yağmur altında **yürüyorlardı** ve hepsi de bitkin **düşmüştü**.

34. Mezuniyetinden aylar sonra bile hala bir iş **bulamamıştı** ve cesareti kırılmaya **başlamıştı**.